

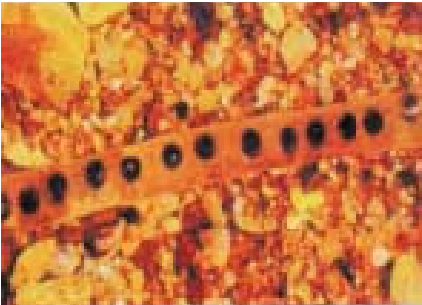
Küresel Isınmanın Cebimize Etkisi

ABD Başkanı George W. Bush, gelişmiş ülkelerin atmosfere saldıkları sera gazlarının sınırlanmasını öngören Kyoto antlaşmasından çekilme kararında direnedursun, uluslararası çevre kuruluşları çaldıkları alarm zillerinin sesini yükseltiyorlar. Bush, "ABD ekonomisine zarar verecek herhangi bir planı kabul etmeyeceğini" açıklarken, Kyoto antlaşması hükümlerinin ülkesince uygulanacağı yolundaki umutları suya düşürmüş bulunuyor. Bu durumda, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) adlı kuruluş, verdiği alarmin sesini ABD başkanının anlayacağı bir tona ayarlamış olmalı. UNEP, Şubat ayında yayınladığı bir raporda global ısınmanın, 2050 yılından itibaren her yıl Dünya'ya çıkaracağı maddi faturanın tutarının 304.2 milyar dolar olacağını hesapladı. Kurumun yarım yüzyıl sonrası için yaptığı bütçeyi küsurlu bir rakamla verecek kadar iddialı tutumu, öteki uzmanlar arasında gülümsemelere neden olduysa da, faturanın ağır olacağı konusunda kimsenin kuşkusu yok. Birleşmiş Milletler'ce desteklenen İklim Değişikliği Hükümetlerarası Paneli (IPPC) adlı kuruluş, yayınladığı son raporda 2100 yılında Dünya'nın ortalama

sıcaklığının, bugünkünden 5.8 derece daha yüksek olacağını duyurdu. Beş yıl önce aynı kuruluşun aynı tarih için yaptığı artış tahmini 3.5 derecedi. Uzmanlar, gezegenimiz konusunda bilgimiz arttıkça tahminlerin güvenilirlik derecesinin de yükseldiğini kaydetmekle birlikte, hala kesin bir tahmini engelleyen pek çok bilinmeyen ya da değişken faktörün de farkına varıldığını, bu belirsizliğin hükümetlere iklim değişikliğini önlemek için alınan somut kararları uygulamada ayak sürümek için bahane yarattığını vurguluyorlar. Geçtiğimiz ay ünlü Time Dergisi'nin Bush'a kararını geri alması için yaptığı çağrıya, aralarında eski Sovyet lideri Mikhail Gorbachev, eski ABD başkanı Jimmy Carter, fizikçi Stephen Hawking, gen araştırmacısı

Craig Venter, primat (maymun türleri) araştırmacısı Jane Goodall, Hollywood yıldızı Harrison Ford, astronot-senatör John Glenn ve borsa kralı George Soros'un da bulunduğu bir ünlüler kervanı imza koydu. Bush'un Time Dergisi'nin çağrısı karşısında tutumunu değiştirip değiştirmeyeceği henüz kesin değil. Ancak kesin olan birşey varsa, global ısınmanın faturasını henüz insanlar değilse bile öteki canlıların ödemeye başlamış bulunduğu. Nature dergisi, 5 Nisan tarihli sayısında Dünya'nın çeşitli bölgelerinde hem suda, hem de karada yaşayan amfibik canlı türlerinin sayılarının hızla azalmaya başladığını duyurdu. Yayınladığı araştırmada dergi, iklim değişimi nedeniyle yağışlarda ortaya çıkan düzensizliklerin, örneğin kuzeybatı Amerika'daki çok sayıda gölet ve su birikintisi içinde yaşayan batı kurbağalarının (*Bufo boreas*) yaşam alanlarında ölümcül değişiklikler yaptığını açıkladı. Raporla göre, göl ve göletlerin su seviyesinde meydana gelen ciddi düşüşler, bu sularda yaşayan kurbağa embriyolarını morötesi-B ışınımına maruz bırakıyor, bu da embriyoların *Saprolegnia ferax* adlı öldürücü bir mantarca istilasına yol açıyor.

Azalan yağışlarla alçalan göl suları kurbağa yumurta ve larvalarını (solda) morötesi ışınımına maruz bırakıyor ve bunlar üzerinde öldürücü bir mantarın gelişmesine yol açıyor. (sağda)

Science, 9 Şubat 2001
Nature, 5 Nisan 2001
Science, 13 Nisan 2001